
Публикуван на: 16-02-2010

Източник: [Портал Европа](#)

Възможности и подводни камъни в Лисабонския договор за бъдещето на европейската демокрация.

Автор: Татяна Обретенова, Радио България.

Евродепутатът в ЕНП и член на Комисията по външна политика в ЕП Андрей Ковачев пред Радио България.

Лисабонският договор, който влезе в сила на 1 декември 2009 г., даде повече правомощия на Европейския парламент като изразител на волята на европейските граждани, както и на самите тях във формирането на европолитиките. Достатъчно ли е това обаче? Има ли и подводни камъни в новите правила на ЕС и каква ще е Европа в по-далечна перспектива?

□□□□

□□□□□ □□□□□□ □□□□□□

□□□□□□□

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□

□□□□ □□□□□□□□

□□□□□

□□□□ □□□□□□□□

По тези въпроси в България и всички страни-членки на ЕС започна широк дебат под мотото [„Европа 2020 – гражданска визия“](#) с участие и на представителите им в ЕП.

В интервю за Радио България българският евродепутат в ЕНП [Андрей Ковачев](#) и член на Комисията по външна политика в ЕП обясни:

„От много време между страните-членки на ЕС се води дебат за дефицит на демокрация в европейските институции и недостатъчна легитимност на Еврокомисията и Европейския съвет. – Причината е, че те не са директно избирани от европейските граждани. Лисабонският

договор се явява първи и приемлив компромис в посока на повишаване на демократичността на евроинституциите и в правенето на по-прозрачни, по-близки до гражданите политики. Това става от една страна с въвеждането на възможността за европейската гражданска инициатива. А именно – по определена тема с подписка от над 1 милион граждани от най-малко 9 страни-членки те да изискват от ЕК да се вземе предвид мнението на гражданите. От друга страна, това става с повишаването на значението на важността на Европарламента. По Договора от Ница областите, в които ЕП имаше възможност за съвместно взимане на решение с Европейския съвет, бяха 33. А сега вече са над 85 областите, в които решенията на ЕП имат еднаква тежест с тези на страните-членки на ЕС, представени в Съвета. Затова именно според мен Лисабонският договор е една добра първа стъпка в подобряване на демократичността в Европа и на участието на гражданите във формирането на европейските политики."

Според Андрей Ковачев обаче Лисабонският договор крие и подводни камъни. По думите му той оставя възможност и за друго тълкуване на правото на гражданска инициатива.

„В договора е казано, че тези 1 милион подписа трябва да се съберат от достатъчен брой страни-членки – поясни той. – За да изчистят тази неяснота страните-членки се събраха по време на испанското председателство на ЕС в Мадрид и взеха решение това да е 1/3 от тях. Или гражданите на 9 от общо 27 страни-членки трябва да са се подписали в тази подписка, за да може тя да е валидна и да влезе за разглеждане. Но има и много други детайли, които в момента се обсъждат от страните-членки, а и от неправителствените организации и гражданското общество, по които има неясноти. Например, как ще се идентифицират точно тези граждани? Кой ще изпълнява контрола върху организациите, които ще инициират тези граждански допитвания, за да не се допуснат примерно определени лобистки интереси и фирми да повлияват върху едно или друго решение на съответните граждани? От къде се финансират тези граждански инициативи? Или дали това не са недопустими инициативи?"

„Например, възможно е да има инициатива за допитване до гражданите относно въвеждането на смъртно наказание – уточни Андрей Ковачев. – Такова нещо не може да бъде допуснато. Или пък по правата на някои от малцинствата – това също не би трябвало да бъде обект на гражданско допитване. Така че много са детайлите, които трябва да бъдат изчистени във връзка с тази европейска гражданска инициатива. Но все пак това е правилната посока – стъпка в привличането на гражданите към европейските политики, към участието им на евроизбори. Аз например застъпвам идеята, че би трябвало и самият президент на ЕС в бъдеще да бъде избран пряко от европейските граждани. Така ние, гражданите, ще имаме по-близка съпричастност към случващото се в Европа и към самата личност на този човек. Аз застъпвам и идеята за съставяне на общи европейски партийни листи. По време на евроизборите да гласуваме за европейска народна партия или за европейска социалистическа или пък либерална партия. За да могат гражданите наистина да направят разликата между европейската и националната политика, за да могат по време на евроизборите да се съсредоточат не върху местните или националните проблеми, а и върху европейските и те да са решаващи в избора им за кого да гласуват."

Според Андрей Ковачев във всички страни в ЕС се води много усилено и дебатът за това съществува ли „европейска идентичност“ и доколко тя противоречи на националната.

„Бих се радвал този дебат да излезе на преден план и в България – казва той. – За да заговорим за нашата европейска идентичност и съпричастност с общите европейски ценности. Това в никакъв случай не е и не би трябвало да противоречи на другото и на гордостта ни от това, че сме българи. Ние сме и европейци, и българи“ – убеден е Андрей Ковачев. Що се отнася до все по-тясното впитане на функциите на националните парламенти с тези на европейския в контекста на широко дебатиранията визия за ЕС към 2020 г., евродепутатът е категоричен, че ролята на националните парламенти все повече ще нараства. „Много е важно националните парламенти да осъзнаят новата възможност да влияят върху решенията на евроинституциите и така да осъществят на практика базовия принцип на субсидиарността. А именно – всяко решение, което може да бъде взето по-ефективно на по-ниско ниво – национално, регионално или местно, трябва да бъде оставено да бъде взето на това по-ниско ниво“ – обясни Андрей Ковачев.

„Както и в България – едно решение, което може да бъде взето по-ефективно и по-бързо в някоя община, трябва да бъде оставено да бъде взето там, а не на областно или на национално ниво. Така и ЕС би трябвало да остави на националния парламент, на местното самоуправление да взима онези решения, които могат да се вземат по-ефективно на тяхно ниво – поясни той. – Винаги давам примера с еврорегулатива за роуминга, защото е по-лесно хората да разберат за какво става въпрос. По-ефективно беше да се вземе на европейско ниво с една еврорегулатива решение за регулация на максималните цени на роуминга в ЕС, отколкото всяка една държава-членка сама да решава колко да бъдат максималните цени на роумингите. Иначе нямаше да е възможно да имаме един ефективен регламент, който да важи еднакво във всичките 27 страни в ЕС. Но има и обратни примери, когато националното ниво, а не Европа би трябвало да решава всеки малък детайл от нашия социален, икономически, културен или какъвто и да било национален живот.“

□□□□

□□□□□ □□□□□□ □□□□□□

□□□□□□

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□

□□□□ □□□□□□□□

□□□□□□

□□□□ □□□□□□□□

Интервюто на Татяна Обретенова по Радио България е взето по време на двудневната международна [конференция „Европа 2020 - гражданска визия“](#), която се проведе

в София като част от [инициативата "Взаимодействие с Европейския парламент"](#)
на Европейския институт.